

Brevutfärdarna beseglar tillsammans med herr Lars (Larsson) i Sunne, Abraham Andersson, herr Peter i Tingvalla och Hemming Hatt.

Avskrift på papper i vidimation dat. Sunne 1399 8/7, som även innehåller jordebysesintyg 1355 3/6 (DS nr 5122), konung Magnus brev 1357 28/3 (DS nr 5718) och Sigurd Havtorssons odat. brev (DS nr 6096 b), – Nordins saml. – Uppsala univ.bibl.

Regest: Register över konung Karl Knutssons och drottning Katarinas jordebrev (efter 1471), C 4, fol. 44 v, Sv. Riksarkivet.

Tryckt: Dipl. Norv. III:1, s. 249, vid nr 308.

Jöns Bengtsson (Sparre) är inte belagd som lagman i Värmland, men att döma av närmast följande brev har han vid detta tillfälle ryckt in för Björn Djäken (mellan åren 1348 och 1397 är det en lucka i J. E. Almquists förteckning över Värmlands lagmän); Harald Torgersson är däremot belagd som underlagman i Värmland 1352–1361 (dens., Lagsagor och domsagor i Sverige I, 1954, s. 196 f.). Om herr Lars Larsson i Sunne se A. Edestam, Karlstads stifts herdaminne III, s. 190 och om herr Peter i Tingvalla se a.a. II, s. 15.

Alla the mæn thetta breff høra ælla see · hælsum wy Iøniss Bændictzson oc Haralder Thorgersson lagman ii Vermilland medh Gudhi oc euerdelika hælso · Kænnompss wy at wy haffuom døømt hederlikom manne Byorne Dyækn aalt Aamot ii Edhz sokn liggjande medh allo thy · ther vndir liggir · huilkit skællika ær præffuat oc wt letat at han hafuir giffuit iordh fore thetta fornempda gooz · / oc pænninga · oc hauir thet rættalika fangit som værmsk lag sighia medh fæsst oc vmfærd · Thy haffuum wy hanom thetta fornempda gooz dømt a varo lanzthinge vnder hans oc hans arua · fra allom them ther ataladho · fore then sculd · ængin kom then^a til vara thinga flere witni ælla rættare skæl haffdhi ther til æn han · Hær til witnisbyrd ær hederlika manna incigle fore medh warom swa som ær herra Laffrinz aff Sunde, Abraham Andersson, herra Pæter aff Thinguallom, Hæmminger Hatter · Scriptum Thinguallis anno Domini M^occc^ol^o nono in die apostolorum Petri et Pauli.

^a Härefter til *struket ms.*

6096 b. (Efter 1359 juni 29.)

(Riddaren) Sigurd Havtorsson tillskriver lagman Birger (läs Björn) Djäken i Värmland och meddelar att han från denne och flera andra män i Värmland har fått brev om att de har frändömt honom hans jord Åmot (i Eda socken) i samma landskap, den jord som hustru Elin och Andor Petersson har givit honom i vittens närvaro. Brevutfärdaren eller hans rätta ombud har inte kallats, såsom norsk och värmländsk lag föreskriver: att ingen lagman skall frändöma någon hans gods förrän ägaren eller hans rätta ombud tillkallats. Själv vill han inte lägga beslag på någons gods där i landet utan styrka vars och ens rätt. Därför ber han att hans jord inte skall ofredas, förrän herr Erik (Puke) återkommer till Värmland, utan de skall äga hälften var. Brevutfärdaren är beredd att köpa motpartens lott till fullt värde eller att sälja sin egen lott.

Avskrift på papper i vidimation dat. Sunne 1399 8/7, som även innehåller jordebysesintyg 1355 3/6 (DS nr 5122), konung Magnus brev 1357 28/3 (DS nr 5718) samt dombrev 1359 29/6 (DS nr 6096 a), – Nordins saml. – Uppsala univ.bibl.

Tryckt: Dipl. Norv. III:1, nr 308.

Brevet tas in här, eftersom det hör samman med brev 1359 29/6 (DS nr 6096 a) och är en följd av detta. Emellertid måste brevet ha tillkommit efter 1364 25/11, eftersom Erik Kättilsson Puke då ännu inte kallas riddare (se DS nr 7097 och K.-E. Löfqvist, Om riddarväsen och frälse i nordisk medeltid, 1935, s. 249. Att herr Erik kallas riddare i brev 1363 4/10, DS nr 6880, talar ej häremot, eftersom sistnämnda brev tillkommit förmodligen först i samband med hans död år 1396. Det uppvisar samma piktur som brev 1397 18/3, RPB nr 2859, vari avhandlas gods som herr Erik fordom ägt).

Om Erik Kättilssons innehav av Värmland, ev. som pantlän, se B. Fritz, Hus, land och län 1 (1972), s. 106 och 140
2 (1973), s. 75 f.

Om Sigurd Havtorsson och dennes godsinnnehav i Sverige se Norsk biografisk leksikon 13 (1958), s. 308 ff. En Björn omtalas ännu 1397 18/1 (BSH II, nr 20, s. 45). Om lagmännen i Värmland se kommentaren till närmast föregående nr
Om Erik Kättilsson (Puke) se ÄSF I:2: *Puke*, s. 180.

Gud zay *medh* ider min godhe vin Birger Diekn logmanne j Værmalandæ. Ek Sigh Haffporeson heilsar yder *medh* Gudhi. Kunnighar ek yder at ek fek bref af yder *ok*^a i odhrum godhom mannum j Vermelande swa latande at þeer haffuer døømt fra mik min Amooth sæim ligger j sama lantskap · þa samu iord sem mik gaf hustru Ølyyn *ok* i Petersson til euerdelika æighu frialsæ *ok* heimola firir hworium manne *ok* akiærslalaus godom monnom nærwarande sæim prof *ok* skilriki hittiz til · Nw var ek eighi til kallader *ok* min retter vmbozmader sæim ræth Norigis *ok* vermsk logh sighia · at ængin^b logman annarss goz af adrum døma · fyr en eighanda eder hans retter · vmbodzmader see til kall Wil ek enkins godz manz goz ræna eder *ok* r[æ]na^c lata vretligha hær i landeno vtan h styrkia hwan til rættar. Þui bidher ek yder *ok* at þeer vnadher eighi þa mina iord · þer til hærra Eirikær kømer after hem til Vermalanz vttan eigin þeer halft · Vnnir mik ydhar iordhenne firir fult værd · eder *ok* kaupir af mik min luth · Gøymi yder Gud.

^a Hærefter sl *struket ms.* ^b Hærefter ska *struket och underprickat ms.* ^c ræna *ms.*

6097.

1359 juni 29.

Å

Mikael Låssmed, borgare i Stockholm, kungör att han till herr Hans Westfal, kanik i Åbo, har sålt en Kastakais) i Räntämäki (St Marie) socken, med allt vad därtill hör. Detta har han gjort på sin sons vägnar, är rätt arvinge till Lars Uskinen, borgare i Åbo, i närvaro av Everhard och Unge Frövin, borgare i Åbo, och landets lag med skötning och 12 uppräknade, bofasta män samt "forskiliamannen" som vittnen. Herr Hans hållas skadeslös gentemot de arvingar som till äventyrs vill hindra försäljningen av arvegodset.

Avskrift – bland "Copie litterarvm altaris sancte Katherine" – i Registrum eccl. Aboensis, hs A 10 (förr A 25), fo (gammal fol. 201 r; faksimiled. 1952, s. 415), Sv. Riksarkivet.

Tryckt: REA nr 170.

Regest: FMU nr 680.

Om Johannes (Hans) Westfal se SBL XX, s. 227. Se KL IV: *Forskiliaman*. Se bytesbrev 1363 29/8 (DS nr 68); gåvobrev 1368 11/11 (REA nr 206).

Allom *thætta breeff høre* eller see sender iac Mickil Losasmeder borgare aff Stokho helsæ *medh* warom Herre kwngørendes *thet*, at jak seelt hauer ærlighom manne her Westfaal, canicke j Abo · en gordh j Finlande in Ræntamæki^a soken /^b *medh* tillaghur all som aker och æng, skogha, hiordmark · oc fiski vatn aff myns sons wægna · som ær rætter ær epter Larens Vskynin, som war borgare j Abo / ffore fulla peninga · *medh* goda manna nærwi vithnum, borgare j Abo, Ebeerth ok Vnge Wrowin, huilkit godz ok gord jak honom epter l laghum *medh* xij boofasta manna^c vithnum oc trættonde fore skæle man redeliga och laglige hauer · som ære Larens aff Kadrealum / Henric aff Halis / Jacob aff Patthalum / Ola Vermusmæke, Olaff aff Wayuas, Joan aff Hamaris, Henric aff Poktalum, / Olaff och Jo